

60. Tautas mežonu jaunā mežonība

Latviešu mežonīgākā daļa šā gada marta sākumā ir pastrādājusi jaunu mežonību – uzgāzusi kārtējo samazgu spaini savas tautas izcilākajām personībām Rainim un Aspazijai. Žurnāla „Domuzīme” pirmajā numurā ir publicēts pornogrāfisks smērējums, kurā Rainis ir apkampis puskailu Aspaziju. Vulgāri naturālistiskais un nepieklājīgais dzimumdzīves smērējums tiek dēvēts par „tušas zīmējumu” ar nosaukumu „Mīla stiprāka par nāvi”.

Pornogrāfiskā smērējuma nosaukumu minu tāpēc, lai tūlīt būtu skaidrs, ar ko mums ir darīšana. Un, lūk, mums ir darīšana ar svaigi izceptiem jaunāko paaudžu latviešu potenciāliem deģenerātiem, kuriem mīlestība nav nekāda vērtība, bet vērtība ir vienīgi seksam, kas savukārt spēj uzvarēt nāvi. Frāzē „mīla stiprāka par nāvi” Raiņa jaunvārda „mīla” vietā ir jāliek vārds „sekss” – „sekss stiprāks par nāvi”. Svaigi izcepto jaunāko paaudžu potenciālo deģenerātu „projekta” mērķis ir izsmiet ne tikai abus dzejniekus, bet izsmiet Raiņa un citu ģeniālo domātāju humānisma caurstrāvoto mīlestības filosofiju. Rainis pieder cilvēces humānistu grupai, kura idealizē mīlestības fundamentālo lomu un atzīst, ka mīlestība spēj glābt cilvēkus un pasauli. Humānisma caurstrāvatā mīlestības filosofija tiek pamatoti uzskatīta par cilvēces kultūras vienu no visgaišākajiem sasniegumiem. Taču vietējos latviešu potenciālos deģenerātus tas neinteresē. Viņiem interesē vienīgi izpaudīt postmodernisma un neoliberalisma garantēto plurālismu, visatļautību, bezatbildību un vērtību nihilismu. Viņi vēlas Raini un Aspaziju „interpretēt” postmodernisma un neoliberalisma atejas dvingā. Viņiem nepietiek ar to, ka paši čubinās šīs atejas dvingā. Viņi vēlas, lai sabiedrība viņus pamanītu un apjūsmotu. Viņi nevar ieinteresēt sabiedrību ne ar savu talantu, ne ar saviem darbiem. Tāpēc viņiem ir vajadzīgs savas atejas dvingā ievilkt sabiedrības elkus. Sabiedrība tam tūlīt pievērsīs uzmanību un atejas dvingā ieraudzīs ar mūsu potenciālos deģenerātus. Loģika vienkārša. Nevērtīgas, bet idiotiski patmīlīgas pseidoradošās pseidointeligences aprindās šī loģika ir starptautiski pazīstama.

Šajā tekstā mežonu uzvārdi netiks nosaukti. Tā būtu tautas padibeņu propaganda. To nekādā gadījumā nedrīkst darīt, ja kaut nedaudz vēl rūp tautas garīgā nākotne un nevēlamies ciniski novērsties no tautas kā bezcerīga etniskā un sociālā konglomerāta. Bet novērsties no tautas kā bezcerīga sociālā konglomerāta vēl ir pārāgri. Tas būs jādara tad, kad vairs nebūs neviens etnosa pārstāvis ar cilvēcisku seju un tauta simtprocentīgi sastāvēs no postmodernisma un neoliberalisma saindētajiem postcilvēkiem. Pagaidām vēl ir tālu līdz tādām sabrukumam. Tautas nevērtīgā daļa, kura aktīvi pārpublicē minēto „gleznojumu” un saldkaisli priecājas par pornogrāfisko smērējumu, tautas padibeņu uzvārdus jau sen zina. Turpretī tā tautas daļa, kura ir saglabājusi cilvēcisku seju, visbiežāk nemaz nevēlas uzzināt dažādu divkājaino atkritumu uzvārdus.

Kā bieži novērots, latviešu nevērtīgā daļa jebkuru savējo nelietību, zādzību, blēdību tradicionāli vērtē morāli specifiski. Viņi parasti saka „Nekas taču liels nav noticis!”. Arī tagad tā teiks un internetā jau saka daudzi latvieši. Latviešu nevērtīgai daļai tautas izcilāko personību pornogrāfiska apcūkošana ir ikdienišķs sākums – kaut kas līdzīgs divu dzērāju ķildai krogā.

Pats par sevi ir saprotams, ka nekādā gadījumā tas nav ikdienišķs sākums un ikdienišķs notikums. Tautas nacionālo svētumu publiska zaimošana nevar būt ikdienišķs notikums. Tas nav notikums, kas attiecas tikai uz dažiem neadekvātiem tipiem. Pornogrāfiskā smērējuma publicēšana žurnālā ir masu komunikācijas pasākums ar tam piemītošo masu rezonansi. Tas ir adresēts masu auditorijai – visai latviešu tautai un visiem pārējiem planētas iedzīvotājiem, kuri prot latviešu valodu un var lasīt žurnālu.

Pornogrāfiskā smērējuma publicēšana žurnālā ir kolektīvs pasākums un tādējādi saistīts ar kolektīvo atbildību. Turklāt šajā gadījumā kolektīvs ir visa latviešu tauta, jo ir apzināti pazemotas un aptašķītas latviešu tautas nacionālās vērtības, latviešu kultūras izcilāko personību panteons, latviešu mākslinieciskās daiļrades kanons. Tas nevar būt ikdienišķs sākums. Ja pret doto pornogrāfisko smērējumu izturamies kā pret ikdienišķo sākumu, tad tas praktiski nozīmē, ka tautai nekā vairs nav svēts un tautas pagrimums ir totāls. Nav grūti saprast, ka abu ģeniālo cilvēku pazemošana ir latviešu garīgo svētumu pazemošana un latviešu ideālu pazemošana. Tas

ir reti nekaunīgs izaicinājums visai latviešu tautai un tās garīgajām vērtībām. Tas ir arī valsts mēroga izaicinājums, jo ļoti uzskatāmi atspoguļo valsts ieguldījumu sabiedrības audzināšanā, izglītošanā un ideoloģiskajā pilnveidošanā. Kopumā tas ir apkaunojums latviešu tautai un valstij.

Tas ir notikums, kas ir pelnījis visstingrāko analītisko izvērtējumu visos galvenajos garīgās dzīves formēšanas aspektos – audzināšanā, izglītībā, ideoloģijā. Pie tam tas ir jādara ne tikai morālajā un idejiskajā jomā, bet arī estētiskajā jomā. Raiņa un Aspazijas pazemošanu veica un atbalsta galvenokārt indivīdi, kuri sevi dēvē par māksliniekiem, rakstniekiem, dzejniekiem, mākslas zinātniekiem. Tātad esam spiesti runāt par obskurantisma un perversijas klātbūtni mūsu estētiski mākslinieciskajā domā, estētiskajā un mākslinieciskajā izglītībā, mākslas darbos un mākslas darbu estētiskajā interpretācijā. Pornogrāfiskais smērējums liecina par pret dabiskas un slimīgas novirzes drausmīgo pakāpi mūsu radošo aprindu kādā daļā. Tāds tumsonisks stāvoklis nevar atstāt vienaldzīgu nevienu tautas psihiski veselu pārstāvi. Tauta bez savas estētiski pilnvērtīgas mākslas ir tikai kokos tupošu un ķērcosu mērkaķu bars. Tas pats sakāms, ja tauta neciena savus izcilākos cilvēkus un viņu radošo mantojumu. Tauta bez garīgā mantojuma ir tauta bez nākotnes.

Riebīgajā notikumā tieši iesaistīto hominīdu skaits nav mazs. Jaunā žurnāla administratīvo vadību nodrošina AS „Cits medijs”. Jaunais žurnāls iznāk cita žurnāla paspārnē. Proti, žurnāla „Ir” paspārnē. „Domuzīme” izdošanu finansē Valsts kultūrkapitāla fonds. Pirmā numura sagatavošanā piedalījās redaktoru grupa, kuru savukārt atbalstīja un iedvesmoja artistiskās jaunatnes kāda daļa. Tās ražojumus publicēja pirmajā numurā un acīmredzot apsolīts arī turpmāk publicēt citos numuros. Pornogrāfisko smērējumu speciāli pasūtīja vienam neapdāvinātam tipam. Tā publicēšana bija „radošā kolektīva” lēmums. Pie tam pornogrāfisko smērējumu sākotnēji plānoja publicēt uz žurnāla vāka. Atbildīgās personas nožēlo, ka tas nav noticis.

Savukārt riebīgajā notikumā netieši iesaistīto hominīdu skaits ir mērāms tūkstošos. Šajā skaitā ietilpst tie visi, kuri piedalījās šīs tautas mežonīgās daļas audzināšanā un izglītošanā. Protams, vispirms runa ir par audzināšanu attiecīgajās ģimenēs, bērnudārzos, skolās. Protams, vispirms runa ir par vecāku, auklīšu, skolotāju neieaudzināto cieņu pret literatūru un mākslu, neieaudzināto cieņu pret radošām personībām, cieņu pret tautas garīgajām vērtībām un nacionālo lepnumu. Protams, vispirms runa ir par morāli tikumisko pamatu neieaudzināšanu, kad cilvēkam ir stabila izpratne par svētumu un bijības apziņa pret svētumu. Cilvēku dzīvē mēdz būt visdažādākie svētuma konkrētie izpausmes veidi. Audzināšanā galvenais ir panākt, lai katrs cilvēks saprastu svētuma esamību un katrs cilvēks apzinātos mēra izjūtu savā attieksmē pret svētumu. Ja cilvēkā nav šīs mēra izjūtas, tad viņam nekas nav svēts. Bet cilvēks bez svētuma apziņas ir ne tikai nevērtīgs cilvēks, bet arī sociāli ļoti bīstams cilvēks. Par to liecina vēsture. Vislielākos noziegumus un visneķītrākās neģēlības ir pastrādājuši izdzimtieņi, kuriem nekas nav svēts.

Skaidrs, ka tautas mežonīgās daļas audzināšanas rezultāts ir nožēlojams brāķis. Tas attiecas arī uz viņu izglītības rezultātu. Izglītības process nav devis vēlamo rezultātu priekšstatu veidošanā par māksliniecisko jaunradi un tās lomu cilvēku dzīvē. Latviešu literatūras skolotāji un docētāji nav spējuši panākt vēlamo cieņu šajā gadījumā ne pret Aspaziju, ne pret Raini. Viņu daiļrades idejiskā un mākslinieciskā vērtība nav uztverta. Redzams, ka nav panākta vajadzīgā izpratne par kultūras mantojumu un tā funkcijām tagadnē un nākotnē. Milzīgi robi ir estētiski mākslinieciskajā izglītošanā, kā rezultātā pornogrāfisks smērējums (faktiski tēlaini bāls un profesionāli netalantīgs elementāri skolnieciskā līmenī izpildīts zīmējums) tiek uzskatīts par izcilu mākslas darbu.

Par „Domuzīmes” personāla šausmīgi kroplajiem uzskatiem, zināšanām, prasto vārdu krājumu, perversajām noslieksmēm lasāms medijos citētajos izteikumos. Piemēram, pornogrāfiskā smērējuma pasūtītāja priecājās: „Labi apzinājāties, ka atkailināšana ir primitīva provokācija, kuras pielietojumam ir jābūt pamatotam. [...] sanāca - jaudīgi. Perfekts izpildījums, portretējums ir tik ticams it kā varoņi būtu nekustīgi pozējuši. Rainis un Aspazija saplūst, tiecas viens pēc otra” [...] "Man liek pasmaidīt Raiņa roka uz dzīvesbiedres gurna. Uzskatu, ka darbs ir augsti pašvērtīgs un pievērstu literatūras žurnālam tik ļoti vajadzīgo pamanāmību preses plauktos. Tā

būtu arī ironija par sabiedrībā pirkta izdevumu vākiem. Arī es stāvēt veikalā rindā pie kases pieķeru sevi lasām to vāku virsrakstus. Tad noskurinos, nokautrējos. Tā nu sanācis, ka šis [...] darbs iekļuvis laikā, kad pasaulē virmo diskusijas par atļautības robežām, par ko nevar nedomāt mūsu pašu stereotipu uzcelto sētiņu sakarā" (neizlabotā formā citēts no portāla „Delfi”).

Komentāri nav vajadzīgi. Normāliem cilvēkiem nekādā gadījumā nav vajadzīgi. Viss ir lieliski redzams kā uz delnas. Tas ir līmenis, kas izraisa neveiklības un kauna sajūtu. Tā tas mēdz būt tajās reizēs, kad nākas tikt ar kaut ko neredzēti riebīgu un kroplu. Ja kādam tas interesē, manī neveiklības un kauna sajūtu izraisīja vārdi „vāku virsrakstus”. Tātad jaunie cilvēki, kas šodien pie mums „meņģējās” ar žurnāla izdošanu, nezina pat to, ka uz žurnāla vāka nemēdz būt virsraksts, bet gan žurnāla nosaukums. Tas ir tumsonības līmenis, ka manī izraisa neveiklības un kauna sajūtu. Ļoti labi zinu, ka mūsu grāmatniecības, žurnālistikas, izdevniecību, žurnālu un grāmatu apgādu profesionāli pamācošā vēsture nav pelnījusi tik zemu līmeni. Šajā vēsturē nekad nebija vietas tādiem eksemplāriem, kuri neprata pareizi lietot vārdus „virsraksts” un „nosaukums”.

Bet tagad par ideoloģisko aspektu. Ideoloģijas uzdevums visur un vienmēr ir samērā vienkāršs – sabiedrībā nostiprināt un atbilstoši laikmeta prasībām sabiedrībā koriģēt audzināšanas un izglītības idejisko devumu. Ideoloģija ir mehānisms, kas sabiedrību idejiski mobilizē aktuāliem uzdevumiem. Ideoloģija vērīgi seko sabiedrības idejiskās mobilizācijas gaitai un nepieciešamības gadījumā operatīvi palabo pieļautās novirzes. Lai sabiedrība izpildītu aktuālos uzdevumus, noteikti ir jābūt sociāli nozīmīgām vērtībām, kas kļūst par ļaužu darbības iedvesmas avotu. Ideoloģijas pienākums ir uzraudzīt šīs vērtības un nekādā gadījumā nepieļaut šo vērtību diskreditāciju.

Rainis bija ne tikai dzejnieks. Rainis ietilpst ne tikai latviešu mākslinieciskās daiļrades kanonā. Rainis ietilpst arī mūsu nacionāli politisko vērtību kanonā. Rainis bija valstsvīrs, Valsts prezidenta kandidāts, ministrs, Saeimas deputāts. Raini var uzskatīt par latviešu valsts politisko un juridisko teorētiķi. Ar Raini asociējās ideja dibināt latviešu neatkarīgo valsti. Rainis noteikti ir mūsu tautas politiski nozīmīga vērtība, kas vienmēr palīdzēs tautai izpildīt aktuālos politiskos uzdevumus. Tāpēc mūsu ideoloģijas svēts pienākums ir vērīgi sekot, lai šī nacionāli politiskā vērtība netiktu apspļaudīta. Bet, ja tas tomēr tā notiek un notiek regulāri, tad tas liecina par to, ka kaut kas nav kārtībā ar tautu un tās valsti, politisko eliti un tās ideoloģiju.

„Domuzīmes” pornogrāfiskais smērējums ir mūsu valsts ideoloģijas grandioza izgāšanās. Pēcpadomju gados pie mums tā nav pirmā reize, kad neķītrā formā zākājās par Raini. Tas ir iespējams tāpēc, ka valstī ir ļoti izkropļots ideoloģiskais segments. Ideoloģiskās kroplības visvairāk veicina no veselā saprāta viedokļa nepieļaujamā neoliberalisma un postmodernisma destruktīvā ievazāšana tautas apziņā. Šī destruktīvā ievazāšana pie mums nesāņem nekādu ideoloģisko pretestību ne no valsts iestādēm, ne no politiskajām partijām, kuras braši sola rūpēties par tautas garīgo attīstību. Neoliberalisms un postmodernisms neatzīst nekādas vērtības. Neoliberalismam un postmodernismam nekas nav svēts. Tāpēc nav jābrīnās, ka pašlaik pie mums nekas nav svēts un par visu atklāti ņirgājamies. Un ņirgājamies ne tikai par Aspaziju, Raini. ņirgājamies par Valsts prezidentu, valdību, parlamenta deputātiem, politiķiem. Debilie rusofobi ņirgājās par citu tautu, citu valsti, citas valsts prezidentu. Sasniegta ir ļoti bīstama robeža. Dzīve bez svētuma nav cilvēciski cienīga dzīve. Dzīve bez svētuma ir mežoņu dzīve.